

Enheten för djurens välfärd och identifiering

AKTUELLT FÖR FÅR- OCH GETHÅLLARE

Detta brev skickas till alla djurhållare som haft får eller getter under tidsperioden som nämns senare i brevet. I brevet har samlats olika myndigheters information angående hållande av får och getter. Brevet skickas ut en gång per år.

Jord- och skogsbruksministeriet informerar:

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om identifiering och registrering av djur är på slutrakan. I nya lagen finns ändringar gällande identifiering av får och getter enligt följande:

- I framtiden identifieras fåren och getterna med ett konventionellt örönmärke som fästs i vartdera örat, men aktören får ersätta ett av de konventionella örönmärken med en elektronisk identifierare som kan vara ett elektroniskt örönmärke, injicerbar transponder (mikrochip) eller en bolustransponder.
- Om avsikten är att fåren eller getterna skickas till slakt före 12 månaders ålder räcker det fortfarande att djuren identifieras med ett örönmärke.
- Fårens och getternas identifierare skall fastsättas senast inom 90 dagar från födseln. I fråga varande tidsfrist gäller också födelseanmälningarna till får- och getregistret.

Observera att identifierare som används för märkning av djuren måste vara, såsom tidigare, godkända av Livsmedelsverket. Godkända injicerbara transponder (mikrochip) eller bolustransponder finns inte ännu tillgängliga.

Livsmedelsverket informerar bl.a. via webbsidorna om ändringarna i lagstiftningen då de fastställts och då nya identifieraren finns tillgängliga [Första sidan>Odlare>Djurhållning>Märkning och registrering av djur>Får och getter](#)

Djurhållar- och djurhållningsplatsregistrets e-tjänst har öppnats

Djurhållar- och djurhållningsplatsregistrets e-tjänst öppnades på måndagen den 23 augusti 2021. Med hjälp av djurhållar- och djurhållningsplatsregistrets e-tjänst kan aktörerna själva lämna anmälningar om djurhållningsplatser, djurhållning och kadaverplatser.

Livsmedelsverket uppmuntrar aktörerna att logga in i tjänsten och kontrollera att uppgifterna om deras djurhållningsplatser och djurhållning är uppdaterade. Uppdaterade uppgifter om djurhållningen och djurhållningsplatserna är nödvändiga till exempel om en djursjukdom bryter ut. Man loggar in i tillämpningen på adressen <http://epr.ruokavirasto.fi>.

Utbetalning av statligt bidrag vid insamling av döda produktionsdjur

Kadaverinsamlingsförordningen (Vn 998/2017) som trädde i kraft i början av 2019 möjliggör att staten beviljar bidrag till kostnaderna för kadaverinsamling, men statens utbetalning av stödet är inte möjligt i sådana fall där det i innehavarens verksamhet finns vissa lagstiftnings förseelser.

Enheten för djurens välfärd och identifiering

Lagen om ett system för djuridentifiering förutsätter att djurhållaren har märkt får och getter med öronmärken och i tid gjort de anmälningar som lagen kräver till djurregistren. Kadaverinsamlaren bör i sin tur anmäla vartenda till kadaverinsamlingen emottaget djur individuellt till djurregistret. Om kadaverinsamlaren inte kan identifiera djuret och på det viset inte kvittera det emottaget till djurregistret, utbetalas inte statens bidrag. Man förlorar också statens bidrag om innehavaren har försummat sina plikter att ordna insamling av det döda djuret och beställer kadaverinsamlingen på plats först efter anvisning av kommunveterinären eller om djuret måste avlivas på plats som brådskande åtgärd enligt djurskyddslagen.

För att djurets innehavare ska undvika förlorade stöd är det viktigt att:

- kadaverinsamlingen beställs utan dröjsmål till platsen då djuret dött.
- man försäkras sig om att den döda idisslaren åtminstone har det ena öronmärket fastsatt. Om djuret är utan öronmärken eller om det fastsatta märket är oläsligt på grund av att det är söndrigt eller smutsigt, skall ersättande märke användas ifall ett sådant redan är beställt.
  - värt att observera att man inte kan beställa ersättande märke åt ett djur som är utmönstrat och leveranstiden för ersättningsmärken är ca 1-2veckor.

Det är förbjudet att gräva ner döda får och getter i vilken ålder som helst i uppsamlingsområdet

Det är fortsättningsvis **förbjudet att gräva ned får och getter** i vilken ålder som helst som självdött eller avlivats i uppsamlingsområdet. Detta gäller således också får och getter som är yngre än sex månader. Enligt observationer har nedgrävning förekommit särskilt i fråga om sådana djur. Nedgrävningsförbudet gäller också biprodukter som erhålls i uppsamlingsområdet från slakten av djur som slaktats på ursprungsgården för att användas som livsmedel av producenten och dennes familj. Endast dödfödda djur får grävas ned i hela Finlands område. Nedgrävningen får dock inte orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön. Det betyder bl.a. att nedgrävningsstället inte får vara i ett grundvattenområde eller i närheten av en brunn, vattentäkt eller annat vattendrag.

Kadaver av döda djur som dött i uppsamlingsområdet ska föras till Honkajoki till en bearbetningsanläggning för kategori 1 eller till en förbränningsanläggning som har tillstånd att destruera kadaver av idisslare genom förbränning. Biprodukter från slakt på gården kan föras till bearbetningsanläggningen i Honkajoki eller till en förbränningsanläggning som har tillstånd att destruera animaliskt material genom förbränning.

Avhämtning av kadavret ska beställas omedelbart efter att djuret dött. Det är viktigt att bortskafta kadavret utan dröjsmål särskilt på sommaren, eftersom ett ruttnande kadaver kan medföra sjukdomsfara för både människorna och djuren på gården. Ett kadaver som väntar på avhämtning på gården ska förvaras på ett skyddat och skuggigt ställe och på ett tätt underlag så att utsöndringar inte kan rinna ut i miljön. Kadavret ska dessutom skyddas för andra djur med en presenning eller ett liknande täcke.

Mer information på Livsmedelsverkets webbsida: [Odlare>Djurhållning>Döda djur>Produktionsdjur>Idisslare](#)

Honkajoki Oy informerar:

Om djuret som skickas till kadaverinsamling har öronmärket i örät bör det också vara registrerat inom tidsfrister innan kadaveravhämtningen beställs eftersom en beställning inte kan göras ifall man inte kan kontrollera EU-signumet från får- och getregistret. Om djuret är oregistrerat debiterar Honkajoki i destruktionsräkningen också Livsmedelsverkets stödandel.

Enheten för djurens välfärd och identifiering

Öronmärkta djur får inte packas i säckar för att chauffören ska kunna granska djurens EU-signum från örat. Stödandelen kan inte betalas till producenten ifall identifieringen av djuret inte lyckas. Endast slaktrester från hemmaslakt och omärkta djur kan packas i säckar.

Aktuellt om scrapie

Finland har länge varit fritt från klassisk scrapie, en allvarlig smittsam sjukdom i centrala nervsystemet hos får och getter. Att påvisa sjukdomsfrihet kräver ständig uppföljning, och alla symptom som hänvisar till scrapie ska alltid rapporteras till veterinären så snart som möjligt för att snabbt fastställa orsaken till symptomen.

Övervakning av scrapie utförs också genom att prover för undersökning tas från kadaver av djur över 18 månader som levereras för kadaveruppsamling i Honkajoki. Också sådana gårdar som är belägna utanför insamlingsområdet och som permanent innehåller minst 50 tackor eller hon-getter omfattas också av obligatorisk övervakning. Dessa anläggningar skall enligt lagstiftningen skicka minst ett prov varje år till Livsmedelsverket för undersökning (Jord- och skogsbruksministeriets förordning 321/2021 5 §). Det går också att sända in prover från mindre gårdar men provtagningen är frivillig för dessa gårdar. Överföring av dessa prover är en viktig del av scrapieövervakningen, och det skulle vara viktigt för får- och gethållare att komma ihåg den årliga sändningen av prover.

Prov för scrapie tas från ett får eller en get som dött eller avlivats och som är äldre än 18 månader. Om inte ett enda djur över 18 månader har dött eller avlivats på gården inom ett år, behövs ingen provtagning. Hela huvudet eller ett färdigt hjärnprov som tagits via en öppning i skallen kan sändas in som prov. Provbiter kan sändas in för analys även om den är i dåligt skick eller har fallit sönder. Djurhållaren kan ta provet själv eller be kommunveterinären utföra provtagningen. Undersökning och sändning av prover är avgiftsfritt för djurhållaren, och kommunveterinärens besök på gården på grund av provtagning är också avgiftsfri för djurhållaren.

Mer information om provtagningen finns i Livsmedelsverkets webbsidor:

[Första sidan>Laboratorietjänster>Undersökningar om djursjukdomar>Anvisningar för provtagning>Får och getter](#)

Hos får och getter förekommer också en atypisk form av scrapie, och denna form, enligt nuvarande uppfattning, är inte smittsam, men beror på en slumpmässig förändring i arvsmassan. På grund av en förändring i lagstiftningen om djursjukdomar leder inte påvisande av atypisk scrapie på en får- eller getgård längre till restriktioner för förflyttningar av djur. Också den utökade övervakningsskyldigheten på två år har upphävts, dvs. det behöver inte längre tas prov vid slakt av gårdens djur.

Ändringarna i ersättningen för djurens välbefinnande 2022

Åtgärden som gäller utfodring slopas och i dess ställe kan man välja en välbefinnandeplan som lämnas in tillsammans med stödansökan. Närmare information om innehållet i välbefinnandeplanen för får och getter ges på Livsmedelsverkets webbplats vecka 43. Tiden för ansökan om ersättning för djurens välbefinnande löper ut 2.2.2022.

Från ingången av 2022 krävs att alla som ansöker om ersättning för djurens välbefinnande följer tidsfristerna för märkning och registrering av får och getter. Iakttagandet av tidsfristerna kontrolleras för stödsökandens alla djur.

Enheten för djurens välfärd och identifiering

Om det under stödåret blir dröjsmål med anmälningarna av t.ex. uppgifter om djur som fötts, köpts eller avlägsnats, förkastas djuret. Om antalet förkastade djur är fler än tre, blir det också påföljder.

Stödsystemet för djurbidrag ändras – de nuvarande anmälningarna om deltagande upphör vid utgången av 2021 och måste i fortsättningen sökas årligen

Stödsystemet för EU:s djurbidrag ändras från ingången av 2022. De nuvarande anmälningarna om deltagande löper ut i slutet av 2021. Från och med 2022 måste EU:s djurbidrag sökas årligen i Viputjänsten.

Anmälningarna om deltagande i nationella husdjursstöd är fortfarande i kraft tills vidare, så de behöver inte sökas på nytt år 2022.

Läs mer om saken i nyhetsbrevet till jordbrukarna.

Tidigare informerat:

[Nyhetsbrev till jordbrukarna 14.6.2021](#): Den samlade stödansökan slutar 15.6 – är din ansökan redan i skick? Nyhetsbrevet hittar du på Livsmedelsverkets webbsida: Odlare > Stöd och finansiering > Ansökan om jordbrukarstöd > Nyhetsbrev till jordbrukarna

[Livsmedelsverkets meddelande 11.6.2021](#): Stödsystemet för djurbidrag ändras – anmälan om deltagande måste i fortsättningen sökas varje år.

Tilläggsuppgifter på Livsmedelsverkets webbsida: Odlare > Stöd och finansiering > Stödsystemet för djurbidrag ändras – anmälan om deltagande måste i fortsättningen sökas varje år.

Stöden för tackor

Antalet stödberättigande tackor i fråga om nordligt stöd för tackor och EU:s bidrag per tacka bestäms på basis av de lamningsanmälningar som registrerats i får- och getregistret senast 31.1.2022. Lamningarna under år 2021 ska anmälas till registret före utgången av januari 2022 för att lammen ska kunna beaktas vid beräkningen av stöd för 2021.

Serviceavbrotten i får- och getregistret

Följande serviceavbrottet i får- och getregistret är fre 3.12.2021 kl. 16.15 – må 5.12.2021 kl. 8.00.

Får- och getregistrets kundservice förflyttas till Livsmedelsverket

Får- och getregistrets kundservice förflyttas till Livsmedelsverkets kundservice från och med 1.1.2022. Kundenservicens telefonnummer förändras och det nya numret är 0295 205 302. Detta informeras också på Livsmedelsverkets webbplats och som meddelande då man ringer det gamla numret.

Får- och getregistrets kundtjänst betjänar vardagar kl. 8.15–16.00

Postadress Får- och getregistret, PB 63, 01301 VANDA Telefon: 09 85 666 002 (fr.o.m. 1.1.2022: 0295 205 302)
E-postadress: lammasvuohi@mtech.fi (fr.o.m. 1.1.2022: lammasvuohirekisteri@ruokavirasto.fi)

Enheten för djurens välfärd och identifiering

BILAGA, Djurförteckning

Som bilaga till detta brev finns en djurförteckning för tiden 8.10.2020 – 12.11.2021. Kontakta kundtjänsten om djurförteckningen innehåller felaktiga uppgifter och det inte går att korrigera dem med internet-programmet eller om du inte har möjlighet att använda det. Om du redan har anmält bristerna eller de nya händelserna till kundtjänsten, förutsätter detta brev inga åtgärder från din sida.

Djurförteckningen är ett dokument som granskas vid kontroller. Djurens händelser ska registreras i djurförteckningen per djurhållningsplats inom tre dygn efter händelsen. Då det gäller oregistrerade får och killingar som är under 6 månader gamla och djuren fortfarande finns på den djurhållningsplats där de föddes behöver uppgifterna inte anges i djurförteckningen. På Livsmedelsverkets blankettsida finns en tom djurförteckning. [Första sidan>Om oss>tjänster>guider och blanketter>jordbrukare>djurhållning>märkning-och registrering av djur](#)

Om de elektroniska anmälningskanalerna är i användning finns det inget krav på att upprätthålla en skild djurförteckning i pappersform.

Observera att ändringarna i lagstiftningen kommer möjligen att inverka även på kraven i djurförteckningen. Om ändringarna informeras bland annat via Livsmedelverkets webbsidor då den nya lagstiftningen har fastställts.

[Första sidan>Odlare>Djurhållning>Märkning och registrering av djur>Får och getter](#)